

18 minutit ilu, võlu ja valu: tantsulavastus Peeter Mudisti elust

tartupostimees.ee

ERMi galeriis saab vaadata meie üheks geniaalseimaks kunstnikuks peetava mehe maalidest ja skulptuuridest koostatud väljapanekut. Kui muuseumi direktor Kertu Saks ja näituse «Põlev mees Peeter Mudist» kuraator Reet Mark olid väljapaneku avanud, järgnes lavastuse «Öö on lühike, päev on pikk, pintsel on paras» esietendus. Nüüd saab seda vaadata Tartu Postimehe veebis.

Eesti Rahvusballett

Peeter Mudist, «Maast lahti», 1975, 160 x 205 cm, õli lõuendil.

Sille Annuk

Eesti rahvusballeti tantsija, Tartust pärit Triinu Upkin on lavastuse toonud vaatajate ette oma koreograafia järgi. Kurva, kuid üleva loo Parkinsoni tõve küüsi sattunud kunstnikust esitas ta koos abikaasa Sergei Upkiniga, kes on Eesti rahvusballeti esitantsija.

«Kui mul paluti väga tuntud Eesti kunstnikust teha tema tööde näituse avamiseks ballett, olin elevil. Materjali muutis eriliseks see, et Peeter Mudist põdes Parkinsoni tõbe, mille käes ta keerles-pöörles, tõmbles, kukkus ... ikka ja jälle. Alati pintsli või meisli poole pöördudes, et luua!» kommenteeris Triinu Upkin. «Tõepoolest väga tantsuline asjaolu. Pealkiri on tema enda lause, mis rabas mind oma tabavusega!»

Lavastuse muusikaks on Peeter Mudisti väimees Roy Boswell valinud ja kujundanud katkendid kunstniku lemmikutest: Gustav Mahleri «Laul maast» ja Johann Sebastian Bachi Goldbergi variatsioonid ning lisaks Andrew Bernsteini saksofonisoolo teosest «Thought Forms III». Lavastuse valguskunstnik on Priidu Adlas.

«Tants rituaalina viib meid sinna, kuhu ei ulatu meditsiin, ei seleta lahti teaduslik lähenemine, ei psühholoogia, psühhiaatria ega neuroloogia,» märgib kunstniku lesk Ene Luik-Mudist lavastuse kavalehel. ««Öö on lühike, päev on pikk, pintsel on paras» koondab endasse laialivalgunud valu. Annab teada austusest, lugupidamisest ja on kummardus kõikidele, kes

tantsivad oma teel tahtele allumatut tantsu.»

19. aprillil 1942 Tallinnas sündinud Peeter Mudist suri 6. detsembril 2013 oma sünnilinnas. Enne surma elas ta mõne aasta Tartus. Tema näitust saab ERMi galeriis vaadata 15. jaanuarini.

Peeter Mudisti teoste näitusel ERMis on nii maale kui ka skulptuure.

Sille Annuk